

19.7.1986 Cum. ve Pazar
ve: 20.7.86

"TKP'nin Sesi"

Bu yayınıımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR PROGRAMINDA:

- Atılım'ın 15 Temmuz günlü sayısında yer alan, TKP 1986 Ulusal Konferans tezlerinin tartışılması üzerine" başlıklı ATILIM imzalı yazıyı Spk: Nec.

- İspanya İç Savaşının 50. yılı üzerine bir yazı Spk: Den.
ve: Yav.

2. Kürtçe yayınıımızı /Haz/ Ş. ve Ah.(Spk:)Ş. ve Ah.

19.7.86

NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR

Bu programımızda, TKP MK organı Atılım'ın 15 Temmuzlu günlü
~~sayısında, parti yaşam~~ sayısının parti z yaşamı sayfasında yer
alan, "TKP 1986 Ulusal konferans tezlerinin tartışılması üzerine"
"başlıklı ve Atılım imzalı yazıyı sunacağız. Ardından, İspanya
iç savaşının 50. yılı" üzerine bir yazımız var.

İspanyol mali oligarşisi, dünya ekonomik krizinin neden olduğu, işsizlik ve açlık gibi serunları ~~xxxxxx~~ ^{sürdürmeye}, ulusal serunları ve bölünmeleri kışkırtmaya girişti. ^{Katolik} Kilise de, ~~etkili~~ ^{si} bu doğrultuda, cumhuriyet aleyhine çalışıyordu. Öte yandan, Alman ve İtalyan faşistleri ~~ve~~, İspanyol mali oligarşisi ve militarist generalleri ile, daha 1934-35 yıllarında ilişki kurmuşlardı. ~~Onları demokratik cumhuriyete karşı ayaklanmaları için her türlü desteği sağlıyorlardı.~~

y → Bu ertanda, 18 Temmuz günü, Başarı Franke'nun çektiği militarist generaller öncülüğünde, faşist karşı devrim patlak verdi. Ama, cumhuriyet ve halk cephesi hükümeti hemen karşı önlemlere girişti. 19 Temmuz günü, yeniden oluşan halk cephesi hükümeti halkı silahlandırma kararı aldı. 19 ve 20 Temmuz günleri, bütün belli başlı kentlerde halk sokaklara döküldü, cumhuriyeti ^haleyhine, faşistlerin aleyhine gösterilere girişti. Başta Madrid olmak üzere, Katalonya, Aragon, Asturias, Valensiya, Barselona ve öteki kentlerde, Bask bölgesinde, gönüllü silahlı birlikler oluşmaya başladı. Kurulan bu birlikler, daha 1933 yılında, İspanyol komünist partisinin girişimiyle, Madrid'in bir semtinde kurulmuş olan ve ~~antifx~~ halk eylemlerinde etkili bir rol oynamış, ünlü Beşinci alayı kendilerine örnek alıyorlardı.

Yığınların bu kararlı çıkışı ve ordu içinde cumhuriyete bağlı, subay ve erlerin varlığı sonucu, faşistlerin, Madrid, ~~xxxxxx~~ Barselona, Bilbao ve Valensiya gibi kilit önemdeki kentleri darbe ile, bir çırpıda ele geçirmeleri önlendi.

~~xxxx~~ Ne ki, faşistler, 17 Kırsal bölgede yönetimi ele geçirdiler. Ve kuzeyden ve güneyden olmak üzere başkent Madrid üzerine yürüyüşe geçtiler.

2 → Gösterdikleri tüm kahramanlıklara karşın, halk gönüllü birlikleri, Alman ve İtalyan faşistlerinin desteğindeki Franke birliklerinin ilerlemesini önleyemiyorlardı. İspanyol Komünist Partisi'nin daha Ağustos ayında önerdiği gibi, düzenli bir halk ordusu kurulma-

Aynı gün, daha sonra halk ordusuna 11. tugay olarak ^{kahkaha} ~~katılacak~~ olan
birinci enternasyenal tugay, Madrid sokaklarında, İspanyol halkının
ceşkun alkışları arasında ilk gösteri yürüyüşünü yapıyordu. Prefeter
enternaseyandizminin ⁱⁿ uluslararası dayanışmanın bir ifadesi olarak,
faşistlere karşı, İspanyol cumhuriyetçilerinin yanında çarpışmaya
keşan ^{52 ülkeden} ~~52 ülkeden~~ ^{seçilmiş uluslardan} ~~gelen gönüllülerden~~ oluşan Enternasyenal tugay,
ertesi günün akşamı doğrudan cepheye, savaş hattına yürüdü. Enternasyenal
tugaylar, bu savaş birliklerini oluşturan, ⁵² ~~çeşitli~~ ^{ülkelerinde} ~~ülkelerinde~~ ^{şimdi} ~~komünistler~~ ve öteki ilericiler, yığıtçe
çarpıştılar. 22 bini, ~~faşistlere karşı~~ ^{sehit} İspanya topraklarında düştü.
~~xxxxxx~~ ^{22 bin uluslararası gönüllü} ~~İspanya topraklarında~~
~~düştü.~~
~~xxxxxx~~

Sovyetler Birliğinin gösterdiği destek de, proleten enternasyenalizminin
başka bir kanıtını ^{ya} ~~göstermektedir~~ ^{xxxx}. 2 bin Sovyet askeri ^{ve} ~~danışmanı~~ ve
teknisyeni ~~İspanyol cumhuriyetçilerinin~~ ^{İspanyol cumhuriyetçilerinin} yardımına keştu.
Sovyetler Birliğinin gönderdiği savaş uçakları, tanklar ve kurdugu
silah yapım işletmeleri, Halk ordusunun belkemiğini oluşturdu.

Müzik

² ~~Gecukluk hastalıklarını geride bırakmış olan~~
^{ve} ~~İspanyol komünist partisi~~ ^{geniş} ~~bir antifaşist~~
cephe politikası izliyordu. Komünist partisi ve izlediği bu politi-
ka, faşistlere karşı direnişin, Madrid'in savunulmasının, halk
ordusunun ve yeni demokratik bir devlet cihazının kurulmasını
sağlayan başlıca faktör oldu. Faşistlere karşı elde silah çarpışan
İspanyol cumhuriyeti, ~~xxxxxx~~ tarihinde tarihinin en demokratik dönemi-
ni yaşıyordu. ~~Cumhuriyetin korunması için gösterilen direniş içinden,~~
~~güçlü bir devrimci demokratik enerji ortaya çıktı. Bunun etkisiyle~~
~~xxxxxx~~ ^{cumhuriyet} ~~oluşturan Demokratik devlet, halkın çıkarları doğrultusunda~~
köklü dönüşümlere girişti. Toprak, köylülere ^{ve} ~~tarım işçilerine~~ dağı-
tıldı. Devlet, ~~xxxx~~ bankaları ^{ve} ~~büyük işletmeleri~~ ^{denetimi altına}
aldı. ~~xxxxxx~~ İşçiler ~~ve~~ ~~buraların yönetimine katıldılar.~~ ^{katalenya}
^{ulusal özerklik}
ve bask bölgelerine ~~xxxxxx~~ ^{ulusal özerklik} tanındı.

Girişilen kültür devrini sonucunda, yüzbinlerce insan okuma yazma öğrendi. İspanya tarihinde ilk kez, emekçi çocuklarına yüksek öğrenimin kapıları açıldı.

Temmuz 1936 'da kurulduğunda yalnızca taktik bir adım, bir seçim işbirliği olan Halk cephesi, faşistlere karşı cumhuriyeti ve kazanımları koruma savaşı için, devrimci dönüşümleri stratejik bir araç haline döndü.

Çeşitli sınıfl ve katmanların politik temsilcilerinden oluşan halk cephesi elbette türlü zorluklarla yüz yüzeydi. Çeşitli hatalar da yapıldı, cepheyi oluşturanlar arasında, anlaşmazlıklar çıktı. Ne ki, cumhuriyetin yenilgisinin ^{asıl} nedeni bu değildi. İspanyol cumhuriyeti, yalnızca Frankenun faşist birlikleri ^{ne} karşı değil, dünya emperyalizminin geniş bir saldırı cephesine karşı dövüldü. Alman faşistleri 100 bin kişilik seçme birliklerle, binlerce savaş uçağı ve tankla, yine İtalyan faşistleri 300 bin kişilik askeri güç ve binlerce uçak ve tankla, ^{ic} savaşın sonuna kadar, İspanyol faşistlerinin yanında çarpışmalara ~~katıldılar~~ katıldılar. (Alman denizaltıları, İspanya'yı denizden ablukaya alarak, gelen tüm ^{ilgili tarafların} yardımları ~~kestiler~~ kesildi. Cemiyti "kvam" da, tüm yabancı güçlerin İspanya'dan ayrılmasını kararlaştırılan ~~kararları~~ ^{kararları} üzerine, enternasyonal tugayların İspanya'yı terketmesine rağmen, Alman ve İtalyan faşistleri, ~~çarpışmalara aktif olarak katılmaya devam ettiler.~~ İngiltere ve Fransa, ^{hükümetleri} kara ünlü "karışma" politikası ile, ^{ilevde} ~~varın~~ tüm dünyayı ateşe ve kana boğacak olan faşistlerin, ~~İspanya~~ İspanya cumhuriyetini katletmelerine göz yumdular. (Kendi haklarının, İspanyol cumhuriyetçilerine ~~yardımlarını~~ ^{yardımlarını} ~~engellediler.~~ Öte yandan Amerikan tekelleri, Franke'yu maddi ve teknik olarak destekliyordu. Franke hükümetinin dışişleri bakanı, daha sonra söyleyecekti: "Amerikan petrolü, Amerikan kamyonları ve amerikan kredileri elmasaydı, savaş kazanmamız imkansızdı. (Vatikan 4da cumhuriyetçilere karşı ideolojik saldırıda tüm gücüyle Frankenun yanındaydı.

Bu keşullarda, 32 aylık iç savaşta yigitçe çarpışmasına karşın, Cumhuriyet ~~şangıx~~ yenildi. Faşistler 1939 yılının Nisan ayında üstün geldiler. Bu yoldan ilerleyen faşizm, tüm dünyayı kana buladı. İspanya iç savaşında 500 bin insan can vermişti. İspanya iç savaşının bitiminden beş ay sonra başlayan ikinci dünya savaşında ise, elli milyon insan öldü.

2 — Ama İspanya halkının, ~~İspanya Cumhuriyeti~~ gösterdiği direniş, ikinci dünya savaşında halkların antifaşist ~~birimi~~ bilincini tutuşturan kıvılcım oldu. Faşist saldırganlığın durdurulmasında ve ^{altedilmesinde} halkın ve tüm füşizm karşıtı güçlerin birliğini sağlamada esinlendirici bir örnek oldu. Proleter enternasyenalizminin, uluslararası dayanışmanın, ~~bir~~ şanlı bir sayfası olarak tarihe ~~kazındı~~ ^{geçti}

(Uluslararası emperyalizmin saldırganlığını artırdığı günümüz keşullarında, İspanya ~~İspanya~~ iç savaşından ~~tüm~~ halkların çıkarması gereken ~~öğretici~~ zengin deneyler, öğretici dersler)

Aradan elli yıl geçmesine karşın, uluslararası emperyalizmin saldırganlığını artırdığı günümüz keşullarında, İspanya iç savaşının ~~tüm~~ bugünde, tüm haklara, zengin deneyler, öğretici dersler ~~sunmaktadır~~ sunmaktadır.

— 1 —

TKP

19. 7. 86
amartari

Değerli dostlar, biraz sonra, sizlere, TKP MK organı Atılım'ın
15 Temmuz 2016 sayısının
✓ parti yaşamı sayfasında yer alan, ATILIM imzalı, "TKP 1986

ulusal konferans tezleri'nin tartışılması üzerine" başlıklı yazıyı
sunacağız. [Bu yazıyı ~~ayrıca~~, 21 Temmuz pazartesi günü öğleden
sonra yayına giren programlarımızda, Atılım'da çıkan yazıları
toplu olarak sunarken, bir kez daha tekrarlayacağız. Ayrıca
bir hatırlatma yapmak istiyoruz: TKP'nin çıkış yolu önerisi;
Barış ve ulusal demokrasi programı" başlıklı tezlerimizi,
izleyememiş olan dinleyicilerimiz için, bir kez daha, 22 Temmuz
Salı sabahı saat 7 'deki programlarımızdan başlayarak, her gün
sabah saat 7 ve gece 24 yayınlarında ^{tekrar} tekrarlayacağız. ~~Öteki~~
sa. Bugünlerde, öteki saatlerdeki yayınlarımız her zaman olduğu gibi,
haber, yorum ve yazılarımızla sürecek.

29
55

TKP

19.7.86

Değerli ~~dinleyenler~~, ~~ist~~ dinleyiciler,

TKP'nin çıkış yolu önerisi, Barış ve ulusal demokrasi programı başlıklı", TKP 1986 Ulusal konferans tezlerini", geçtiğiniz hafta ¹⁴ ~~boyuna~~ ~~larda~~, radyomuzdan bölümler halinde okuduk. Bu yayınlarımızı ~~izleyememiş olan dinleyicilerimiz olan~~

izleyememiş olan dinlecilerimiz için, tezleri, bir kez daha, 22 Temmuz salı günü ~~14~~ sabah saat 7 yayınlarımızdan başlayarak, her gün sabah saat 7 ve gece 24 yayınlarımızda toplu olarak yayınlayacağız. Bugünlerde, öteki saatlerdeki yayınlarımız, her ~~zaman~~ olduğu ^{gibi} ~~naber~~, yorum ve yazılarımızla sürecek.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

19.7.1986 Şr.Ah.

TKP'nin Sesi
Kürtçe

Hevrêno, Xwişk û birayên hêja;

Dema ^{antênîro} ~~han~~ bona me pîr giring e. Wext bî nastî dî destê me da wek zêr bî qimet e. Çima? Lewra ku rewşa welatê me, gelê me pîr dijwar e, lê dî dema ^{antênîro} ~~han~~ da partiya me tîvdarekên (Konferansa ^{xwete} ~~xweye~~ Netewî dîbine. Tîvdarekên Konferansa Netewî ne lî ciyek, ne lî nava çend komel û hevrêyan, lî hemû Tirkîyê, dî nav hemû karker, gundî û kedkîrên Tirk ^{îrê} tîn ditîn. Kurd-Tirk hemû hevrê bî hemû quvveta xwe dî nav xebatên Konferansê da ci digrîn.

Ne tenê hevqas jî. Hemû welatparêz, hemû pêşverû û demokratên Tirk û Kurd jî gere tevê xebatên Konferansê bibîn.

Evê çawa pêkwere? Çima dema ^{antênîro} ~~han~~ hevqas giring e? Dî dema ^{îrê} ~~han~~ da, ango dî dema ditîna karûbarê Konferansa Netewî da Komita Navçayî ya

3.

hevkarê û şirikên me dîkarin nav tîvdarekên Konferansa Netewî da cibîgrîn. Ça dî pêşkeskîrîna Têzan da Komita Navçayî ya partiyê jî kifşdike "Wextê ku Konferansa Netewî şiklê axirîn dide têzan wê van hemû neytranan, û ditînan lî ber çawan da bigre".

Em vêga dixwezîn lî ser têzan bî kurtî bisekînin. Têzên Konfe-
ransa netewî bî navê "Neytrana rêya Rîzgariyê ya PKT: Programa De-
mokrasiya Netewî" hatiye binavkirin. Xênc bîra pêşkeskîrînê çar bî-
rê têzan hene. Dî nav van bîran da ditînên Partiya Komûnîst ya Tîr-
kiyê lî ser, bona rejîmek demokratîk; bona dîrkîrîna xeteriya şer û
paraztîna aşîti; lî dijî emperyalîzmê paraztîna ekonomîya welat û
geşkîrîna senayîya netewî û çandînê; û, parastîn û geşkîrîna çanda
netewî têye kifşkirin.

Disa dî nav têzan da têkiliyên tekoşîna demokrasiyê bî hemû ko-
mên geşî va têye mêzekîrîn. Dî nav tekoşîna demokrasiyê da rola çîna

4.

û sendikan,
karker,rola gundiyan,rola rewşenbiran,cîwanan,jinan,rola gelê Kurd,
rola welatîyên dindar hemû yek yek tên eşkerekirin. Emê di progra-
mên xweyên din da bira "Tekoşina demokrasiyê û gelê Kurd" bi zîmanê
Kurdi pêşkeşi we bikin.Guhdarên meyên Kurd nemaze li ser babeta han
da ditinên xwe gere binivîsin,û bişînin me.

Programa partiya me,ditina partiya me jî berê va kifş e. Partiya
Komunist ya Tirkîyê partiya çîna karkerê Tirkîyê ye. Partiya me
pêşengiya tekoşina gelê Kurd û Tirk dike. Lawên herî mêrxwas ya ge-
lên Tirk û Kurd di refên partiya me da xwe yekdike.Jî vê sedemê,
gere hemû welatîyên me ditinên xwe li ser Têzên Konferansa netewî
bigihîjin me.

Bê şik di nav xebata han da wezîfa komelên partiya me,wezîfên
hevrêyên me,endamên partiyê pîr girîng û giran e. Gere destê ev
dest bi xebatê bikin. Hîm ditinên xwe kifşbikin û bişînin,hîm jî

5.

bixebatın welati ji ditinên xwe bigihijînine destê me.

Hevrêno, birayên hêja. Me destpêka nivîsa xwe da kifşkir ku rojê ^{iro} ~~han~~ bona me, bona gelê me û welatê me pir girîng e. Em xebatên konferansa netewî bi serfirazi biqedînin, rêya rîzgariyê ya welat wê ronayitir be. Û emê tevê gelê xwe, rojên şad û azad saz bikin.

Silav ji hemû hevrêyan ra

Ez komunisteki ji Iraqê me. Ez di sala 1980'yi da li sinorê Iraq û Tirkîyê bi destên leşkerên Tirk hatim girtin. Çar sala di girtigeha Diyarbekirê da mam. Min di navina ^{van} çar salan da êşkencên pir giran ditin. Şopên êşkencan hîn ji li ser min hene. Li dijî êşkencan bi komunist û welatparêzên din ra min ji wek komunistan liberxweda ji çar salan şûnda tu delîlek li ser min nehatditin û ez serbest berdam. Ez derketim dervayê welat dawiyê min di rojnaman da xwend ku ez beraat bûme. (^{Ez} Di girtigehê da xwendin û nivisandina Tirkî elimim)

Ez di girtigeha Diyarbekirê da hin pir tiştan elimim. Di girtigehê da min endamên Partiya Komunist ya Tirkîyê ji naskirin. Min di girtigehê da tarîx û ~~di xakaxan~~ tekoşina Partiya Komunist ya Tirkîyê ji nêzik ve naskir. Min weki din ji rêçên şoreşger yê Tirkîyê û Kurdistanê

Merheba guhdarên delal, em dixwazîn namekê pêşkeşî we bikin. Name, bi navê Abu Sattar jî me ra hatiye şandin. Ev name di hejmara Atilimê ya 15 Tirmeh 1986'an da jî ci girtiye. Abu Sattar endameki Partiya Komunist ya Iraqê ye, çar sala di girtigeha Diyarbekirê da maye. Abu Sattar di girtigeha Diyarbekirê da gelek êşkence û dijvari ditiye. Abu Sattar di girtigeha Diyarbekirê da endamên Partiya Komunist ya Tirkîyê jî naskirine û gelekî kêfxweş bûye. Abu Sattar di girtigeha Diyarbekirê da gelek welatparêz ^{ên Kurd} jî naskirine. Komunist û welatparêzên girtigehê Abu Sattar baş nasdikin. Ew jî girtiyan xwe nasdike. Abu Sattar di nama xwe da, jî bona hemû girtiyan girtigeha Diyarbekirê azadiyê daxwaz dike û jî hemûyan ra silavên germin dîşîne. Nama ^{di Atilimê da} Abu Sattar ava destpêdike. ci dipere:

Kurdistana Tirkîyê ji naskirin.

Ez bi libatî ketim nav hemû liberxwedanên girtigeha Diyar-
bekirê. ~~Ez~~ Vexta ku hatim berdan şûnda min xwe giyand hevrêyên
Iraqê, Min ~~nivîs~~ ^{pelek nivîs} di edebiyata Partiya Komunist ya Iraqê da li ser
berxwedanên girtigeha Diyarbekirê ^{nivîsandin}

Şerê gelên me yeke. Baji enternasyonalizma proleterya yê
û biratiya gelan.

Abu Sattar